

שר המשפטים

י ר ו ש ל י ם

י"ב שבט תש"ף
7 פברואר 2020

מס' מכתב: 2020-729

לכבוד
חברי הנהלת הפרקליטות

שלום רב,

הנדון: מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה בענין מילוי מקום לפרקליט המדינה

מיום 5.2.2020

1. בתחילת השבוע, ביום 2.2.20, הודעתי כזכור על החלטתי למנות את מנהל המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, עוה"ד דן אלדד, למ"מ פרקליט המדינה.
2. בהודעתי, הודיתי לדן על שהסכים לקחת על עצמו את המשימה בעת החשובה, המאתגרת והמורכבת הזאת, והודיתי גם לחלקכם על אותו הדבר בדיוק. לצערי עוד לא נפגשתי בפגישות אישיות עם כולכם, אך במסגרת התהליך, שמחתי לפגוש את רובכם.
3. היות שבדרך די מוזרה (בטוויטר) הגיע אלי יחד עם כל עם ישראל מכתבו שבנדון של היועץ המשפטי לממשלה, הממוען אליכם, אך מתייחס בין היתר אלי ולמ"מ פרקליט המדינה, אני מרגיש חובה להגיב על חלק מהדברים שנאמרו בו.
4. ראשית, כמה מילים על התהליך. לפני מספר חודשים פניתי ליועץ המשפטי לממשלה, והצעתי לו להקים ועדת איתור לתפקיד פרקליט המדינה, היות שבחודש דצמבר, כידוע, יסיים פרקליט המדינה היוצא שי ניצן את תפקידו. היועץ טען כי בתקופה זאת, הן בשל הבחירות הקרבות והן בשל התיקים המורכבים שעל הפרק ("בנסיבות הידועות לכולנו") יש מניעה לעשות זאת.

שר המשפטים

על כן, עם יציאתו של ניצן מתפקידו, וכדי שלא ליצור ריק שהיה פוגע לשיטתי בתפקוד הפרקליטות, החלטתי לעשות שימוש בסמכות הנתונה לי בסעיף 23 לחוק המינויים ולמנות מקרב "עובדי המדינה" (כך לשון החוק) ממלא מקום.

מששמע זאת היועץ, הציב בפני אפשרות למנות פרקליט מסוים אחד בלבד, שהיא לשיטתו, ורק היא – מצויה במתחם הסבירות.

5. מכיוון שעמדה זו של היועץ נראתה לי לכשעצמה כחורגת ממתחם הסבירות (הייתכן שמבין מאות רבות של פרקליטים טובים ומנוסים יש רק אחד – מוכשר ומוצלח ככל שיהיה - היכול למלא את המשימה?) התעקשתי לקיים הליך סדור של ראיונות עם מועמדים נוספים, במסגרתו אתרשם מפרקליטים נוספים היכולים להשקפתי למלא את התפקיד (ונוכח; הסמכות ולצידה האחריות על המינוי, הן שלי על פי החוק) וכך עשיתי.

6. שאיפתי היתה לעמוד בשלושה קווים מנחים לפחות, הגם שאינם מתחייבים ע"פ לשון החוק:

ראשית – למנות מועמד מתוך הפרקליטות, ולא סתם "מבין עובדי המדינה". אני רואה ערך רב בידע הרלוונטי ובמקצועיות שצברו אנשי הפרקליטות ביכולתם למלא תפקיד רם וחשוב זה.

שנית – למנות מועמד בעל ניסיון של לפחות עשרים שנה בפרקליטות, שהתנסה גם בתפקידים ניהוליים ועמד יפה בניסיון.

שלישית – למנות מועמד בעל ניסיון רב בתחום המשפט הפלילי, שלשיטתי נחוץ לתפקיד, רצוי לצד ניסיון בתחומים נוספים.

7. לאחר הליך סדור ושקוף במסגרתו ראיינתי את אלה מבין המועמדים שלא החליטו להסיר את מועמדותם, בחרתי כזכור לתפקיד במשנה לפרקליטת מחוז מרכז – עוה"ד אורלי בן ארי.

סברתי, ועודני סבור, כי אורלי היתה יכולה לתרום רבות לפרקליטות והטענה כי אינה מתאימה לתפקיד משום ש"איננה בדרג הבכיר" היא במובן מסוים "חטא על פשע": ידוע לי היטב ומקרוב, ובוודאי גם לרבים מכס, שהרבה גבות הורמו כשאורלי לא מונתה – בניגוד לציפיות ולתחזיות – לפרקליטת מחוז המרכז, חרף ניסיונה הרב בפמ"מ, התאמתה לתפקיד, והאהדה הרבה שזכתה לה בקרב הפרקליטות והפרקליטים במחוז. היתה תחושה קשה של חוסר צדק שנעשה כלפיה, מבלי להכנס למניעים לכך, ולכך ביקשו עתה להוסיף את הטיעון שבשל כך שלא מונתה – לא תוכל לשאת בתפקיד ממלאת המקום.

שר המשפטים

כאמור – "חטא על פשע".

כך או כך ובעקבות ההתנהלות והלחצים שהופעלו החליטה אורלי מסיבותיה – כן, גם אורלי - להסיר את מועמדותה לתפקיד.

8. אם היועץ היה אומר לי בשלב ההוא שהוא מסיר את התנגדותו למינויו של עוה"ד דן אלדד, שמצאתי גם אותו מתאים לתפקיד, הייתי ממנה אותו על אתר ובכך היתה מסתיימת הסאגה. אך היועץ החליט, מטעמיו, לעמוד על התנגדותו.

9. כך מצאתי לנכון להרחיב את מעגל המרואיינים לנוספים מקרב בכירי הפרקליטות. גיליתי אז בשמחה שגם בעיני היועץ מתחם הסבירות התרחב ואיננו כולל עוד אדם אחד בלבד, אם כי הוא כולל רק חלק מהנהלת הפרקליטות – ובהם גם כאלה שעיקר ניסיונם הוא בתחום האזרחי ולא הפלילי, וכולל גם את מי שנתנמתה אך לאחרונה (במכרז) לתפקיד שפרקליט המדינה היוצא עמל קשות והצליח לשכנע את נציב המדינה בנחיצותו, חרף עמדת מ"מ מנכ"ל המשרד לפיה התפקיד מיותר ואנו מבקשים למשוך את המכרז.

10. התחייבתי בפני היועץ, וכך נהגתי, שאראיין בשמחה כל מועמד שיציב לפני, אך אני שומר לעצמי את הזכות לא להגביל עצמי לרשימה זו בלבד. כך פגשתי את חלקכם, ושמחתי על פגישות אלה – שהתנהלו ברוח טובה וחיובית ועזרו לי להכיר אתכם ואת הפרקליטות טוב יותר.

11. בסופו של דבר, ולאחר לבטים רבים ומחשבות גם על "פתרונות מחוץ לקופסא" בניסיון להגיע להסכמה עם היועץ, כולל כאלה שחרגו מהשאיפה שהתווייתי לעיל בסעיף 6, החלטתי שישנם כמה מועמדים מתאימים בקרב הנהלת הפרקליטות, ובראשם עוה"ד דן אלדד.

12. הנחתי בפני היועץ את החלטתי על עו"ד דן אלדד ולצידה שמות נוספים, כולם מקרב הנהלת הפרקליטות, שמצאתי אותם מתאימים (אחד מהם לפחות, אף ללא ידיעתו של המועמד) ואפשרתי לו לבחור את המתאים ביותר לשיטתו – ולו "הרע במיעוטו" אם הוא חושב שכולם "רעים", כך שייקח חלק בהחלטה וישפיע עליה משמעותית, חרף האמור בלשון החוק לפיה אין לו מעמד, אך הוא מיאן לעשות כן וחזר על כך שרק השמות בהם נקב מצויים המתחם הסבירות.

13. כעת אתייחס לשלושה רכיבים המצויים בפסקה השניה בעמוד השני במכתבו של היועץ, ובה נאמר כך :

שר המשפטים

"שר המשפטים החליט, מטעמיו, למנות דווקא מועמד שהסברתי לו בפירוט כי אינו מתאים לתפקיד מ"מ פרקליט המדינה, כאשר אף על פי כן הסכים לקבל על עצמו את המינוי. אני סבור כי עו"ד אלדד שגה בכך שהסכים בנסיבות הקיימות לקבל על עצמו את התפקיד. צר לי כי בחר לפעול כפי שפעל."

ראשית, "מטעמיו".

קשה לי להאמין כי לאחר שיחות כה רבות שהיו לי עם היועץ, ולאחר אמירות פומביות מאוד נוקבות וברורות שהיו לי, עדיין היועץ מצוי בעלטה באשר ל"טעמיו".

רק כדי לשפוך על נימוקי אור – בפניו (יש לי תחושה עמומה שמכתב זה ימצא את דרכו אליו באותו אופן שמכתבו מצא את דרכו אלי), ובפניכם: לצד הביקורת הידועה שלי על חלק מגורמי הפרקליטות, אני סבור שיש בה גם גורמים אחרים (ואפילו: הרוב!) שיש בכוחם לפעול כדי לחזק את אמון הציבור בפרקליטות – מטרה שגם אם כולכם תסכימו שהיא חשובה עד מאוד - אינני בטוח שכולכם ניחנתם במידה שווה של היכולת להגשים אותה.

הפרקליטות תחת פרקליט המדינה היוצא לקתה, לצערי, בסוג של "שכרון כוח", שהביא לדאבון כולנו לאותו שפל באמון הציבור בגוף חשוב זה.

אחד הדברים שבחנתי אצל המועמדים הוא את שאלת המודעות לחשיבות שבמגבלות הכח, הריסון והאיפוק הנחוצים בעת הזאת, לשיטתי, כדי לחזק את אמון הציבור בפרקליטות.

שנית, "שהסברתי לו בפירוט".

עד לרגע זה, לא הוסבר לי – לא בפירוט ולא בכלל - מדוע עו"ד דן אלדד אינו מתאים לתפקיד. למעשה, הטענה היחידה שעלתה על ידי היועץ – ואליה אתייחס מיד – היא ש"הם (הנהלת הפרקליטות) לא יקבלו אותו".

אינני יכול לקבל טענה זאת. הפרקליטות, ככל שירות המדינה, איננה "חצר פרטית" של אף עובד מדינה, וכולנו מצויים לפעול על פי חוק. רוב חיי המקצועיים הייתי אף אני עובד מדינה (בשירות הקבע בצה"ל, בשירות הביטחון הכללי, ובהתמחות בפרקליטות מחוז המרכז), לא עלה בדעתי "לא לקבל" את מי שהוגדר כממונה עלי. יכולתי לאהוב את הממונים עלי יותר או פחות, יכולתי להסכים או לא להסכים איתם, אך הייתי מחויב – וכך נהגתי – לקבל אותם.

דן הוא בשר מבשרה של הפרקליטות. הוא נאבק לצידכם, כתף לצד כתף, כבר כמעט שלושים שנה בפשע ובשחיתות, מייצג את המדינה בכבוד ומגן בהצלחה על האינטרסים הציבוריים. מה בו "לא מתאים לתפקיד"?

האינו מנוסה די הצורך? האם דבק רבב – מקצועי או אישי – בתפקודו? האם איננו מנהל מוכשר שהגיע בכוחות עצמו עד לדרג הבכיר בהנהלת הפרקליטות?

שר המשפטים

דבר מכל אלה לא נטען בפני, באף שלב – זולת: "הם לא יקבלו אותנו".
ובכן – אני, כשר הממונה (שמא גם אותי "לא יקבלו"?), אינני מקבל זאת, ואני מצפה מ

כל עובדי ומנהלי הפרקליטות כפי שאני מצפה מעובדי ומנהלי משרד המשפטים כולו, אלה שאוהבים זאת ואלה שפחות - לעבוד יחד, בשיתוף פעולה ראוי, באמונה ובקבלה עם מ"מ פרקליט המדינה שמונה על פי חוק – עו"ד דן אלדד.

שלישית "כאשר אף על פי כן הסכים לקבל על עצמו את המינוי".

החלטתו של עו"ד אלדד להסכים לקבל על עצמו את המינוי נובעת ממחויבותו העמוקה לפרקליטות, ומתחושתו כי יש ביכולתו לתרום לה רבות.
אני מסכים איתו. אם לשפוט לפי האופן בו התקבל המינוי בציבור (ובניטרול עזיבת קבוצות ווטצאפ כאלה ואחרות) – גם הציבור חושב כך.
הוא איננו צריך להתנצל על כך יותר מאחרים שהסכימו לקבל על עצמם את המינוי.
הוא איננו צריך להיות מושא לביקורת חריפה, או בכלל.
אני מודה לו על הסכמתו, וכך צריכים לעשות כולנו.

14. לצערי המכתב האמור איננו נותן דוגמא ל"שילוב כוחות כאיש אחד", שכן היה מצופה – ככל שאין לשיטת היועץ מניעה משפטית – ליתן את ברכת הדרך למ"מ פרקליט המדינה החדש, לאחל לו הצלחה בתפקידו וליתן לו את הגב המלא לשאת בעול האחריות הכרוכה בתפקיד – בעיקר בתקופה מורכבת ומאתגרת זו.

15. כך אעשה אני. וכך אני מצפה גם מכס, חרף ההסתייגויות, חרף הרגישויות. אלה מכס שלמד להכיר אותי יודע שפי וליבי שווים: כשאני אומר לכם שמטרתני היא חיזוק אמון הציבור בפרקליטות – אני מתכוון לכך. אני רואה בערך זה חשיבות עליונה.

מערכת המשפט, והפרקליטות בתוכה, חייבת לגזור על עצמה איפוק וריסון רב אף יותר מנבחרי הציבור: את הנבחרים, הציבור יכול להחליף ולהביע את תמיכתו או הסתייגותו מהם – בקלפי (במקרה הישראלי: בתדירות לא מבוטלת).

לציבור – ורק לציבור – יש את הזכות "לקבל" או "לא לקבל" את הנבחרים בהם הוא מעוניין, וההחלטות מתקבלות על ידי הרוב באופן דמוקרטי.

שר המשפטים

16. מ"מ פרקליט המדינה הנכנס עוה"ד דן אלדד – אני מייחל בכל ליבי להצחתך, מאחל לך שכפי שהשכלת עד כה באומץ, בענווה ובמקצועיות לפלס דרכך בתוך המורכבויות כך תוסיף ותעשה בתפקיד זה.

17. לכם – חברי הנהלת הפרקליטות – אני רוצה לאחל שתזכו אכן לימים טובים יותר לפרקליטות, ומאמין בכל ליבי שניתן להגשים יעד זה. אני רוצה להודות לאלה מכם שברכו את דן על המינוי ולקוות שבהמשך כולכם תעשו כן. הוא ראוי לכך.

שבת שלום וסוף שבוע טוב לכולם,

ח"כ אמיר אורנה
שר המשפטים